

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația:
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

Abonamentul

Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
Pentru cântăreți și paracliseri 100 lei pe an

RELIGIA ÎN ȘCOALA PRIMARĂ

Legea învățământului primar, care acordă preotului — cu începerea anului școlar 1932-1933 — dreptul de a preda religia în școala primară, a fost întâmpinată de întreaga preoțime, ca și de opinia publică generală, cu sentimentul că se deschide o nouă epocă de fericită orientare în viața poporului. De atunci până în prezent s'a scurs abia un an, care, firește, este un răstimp prea scurt pentru a putea trage concluzii definitive și a aprecia deci opera din însăși rezultatele ei. Anul scurs însă poate fi privit ca un an de experiență, în care s'au putut face cel puțin unele constatări generale, din care să rezulte anumite orientări. De pildă, putem constata că problema învățământului religios în școala primară a preocupat serios pe mulți clerici distinși, iar rezultatul e că anul acesta — al doilea de experiență — avem mai multe manuale, pe clase, de religie, alcătuite unele conform programei analitice în curs, altele conform programei întocmită de Sfântul Sinod, iar altele mai libere de încâtușările programei analitice în rânduirea materialului, totuși de neprețuit folos, ca și celelalte. Este acesta un pas important în evoluția operii de educație și instrucție religioasă ținută de lege.

Al doilea: acolo unde preotul a intrat și a lucrat în școală cu râvnă și duh apostolesc, s'a putut alcătui un cor cu elevii

școlii. Cântul bisericesc a schimbat nu numai atmosfera școlii, înviorând-o și înseninând-o, dar a atras la biserică — unde elevii dau răspunsurile sfintei Liturghii — pe mulți creștini și în deosebi pe părinții copiilor, cari până aci nu călcaseră pragul bisericii.

Al treilea: prin copilul însuflețit de lecțiile calde ale preotului-catehet, s'au adâncit și mai mult legăturile dintre preot și familia întreagă a elevului. Căci știut este că un copil simte nevoia să comunice imediat celor ai lui, impresiile noi și înălțătoare căpătate la școală. Incât putem afirma, fără greș, că în prezent cuvântul de iubire și de bună veste al preotului e transmis, în fiecare zi, printr'o sută de guri într'o sută de familii.

Iată câteva rezultate, mai mult decât îmbucurătoare, căpătate într'un singur an de lucru. Fără îndoială că e vorba numai de începuturi, cari cu timpul se vor preciza în forme tot mai sigure și mai statornice.

Constatând acestea, suntem datori să însemnăm aci și cazurile, — oricât de rare ar fi — de nepăsare și indiferență, cari nu sunt explicabile decât admitând o totală rea voință sau vinovată neînțelegere a realităților, pe cari cine nu le biruește dela început, cu siguranță că va fi biruit el însuși de ele. Ceeace nimeni nu o dorește.

REFERENT

C U V Â N T A R E A

I. P. SFINȚITULUI PATRIARH MIRON, DELA TÂRNOSIREA CATEDRALEI „VECHEI MITROPOLII“ IN TÂRGOVIȘTE, 12 NOEMVRIE 1933.

Iubiților fii sufletești,

Trecând peste pragul acestui sfânt locaș, care *strălucește* în lumina inoirii sale, orice bun creștin și bun Român, trebuie să-și aducă aminte de acel moment biblic, când Moisi vede pe muntele Horib, cum o *pară de foc* ieșea din un rug ; iar — apropiindu-se de rug

sărbătorești, când trebuie să răscolim amintirea lor.

1. Mai întâi apare *neîntrecutul ctitor Neagoe Vodă Basarab*, care înainte cu 416 ani a mutat dela Argeș la Târgoviște sediul Mitropoliei și a zidit între 1517-1520 o nouă

I. P. Sf. Patriarh Miron și Al. Lapedatu, Ministru al cultelor de pe atunci, inspectează stadiul, în care se afla zidirea catedralei „Vechea Mitropolie“ din Târgoviște, spre a lua măsuri pentru continuarea lucrărilor până la complecta lor terminare. 14 Aprilie 1925.

— a auzit glasul Domnului strigând : „Nu te apropia aici, ci scoateți încălțăminte din picioarele tale, căci locul, pe care stai, e loc sfânt“ (2 Moisi III-2-5). Apoi Domnul Dumnezeu i-a dat acolo porunci și învățături pentru a duce poporul său spre bine, pe calea mântuirii.

Intocmai și aci.

Ne aflăm pe locul, unde a strălucit atâta vreme (1520-1668) măreața catedrală a mitropoliei noastre muntene, plină de scumpe și sfinte amintiri.

Figuri mărețe și neuitate ne trec pe dinaintea ochilor noștri sufletești în aceste clipe

Mitropolie, despre care istoricul călugăr Gavriil dela Athos scrie, că era așa de frumoasă... „de nu se săturau ochii tuturor de vederea ei“.

2. Evlavioasa și darnica sa soție *Despina* Doamna cu fiul lor *Teodosie*, pentru care Neagoe a scris înțeleptele și creștineștile sale povești, vrednice a fi urmate pururea de toți fruntașii vieții noastre publice.

3. *Petru Vodă*, fost egumen la Mănăstirea Argeș cu n. Paisie, care cu fiul său Marcu au terminat-o complet.

4. Urmează *Matei Basarab*, un alt glorios ctitor de biserici și mănăstiri, cu doamna sa *Elena*, cari au reparat-o (1648-1653) mai

radical, în cât vestitul diacon Paul de Alep, cel ce a însoțit pe Macarie patriarhul Antiohiei și pe aci, spune de acea catedrală cu 12 cupole, că „nu-și are pereche în aceste regiuni, afară de biserica mitropolitană a Cazacilor“ (1653-1658).

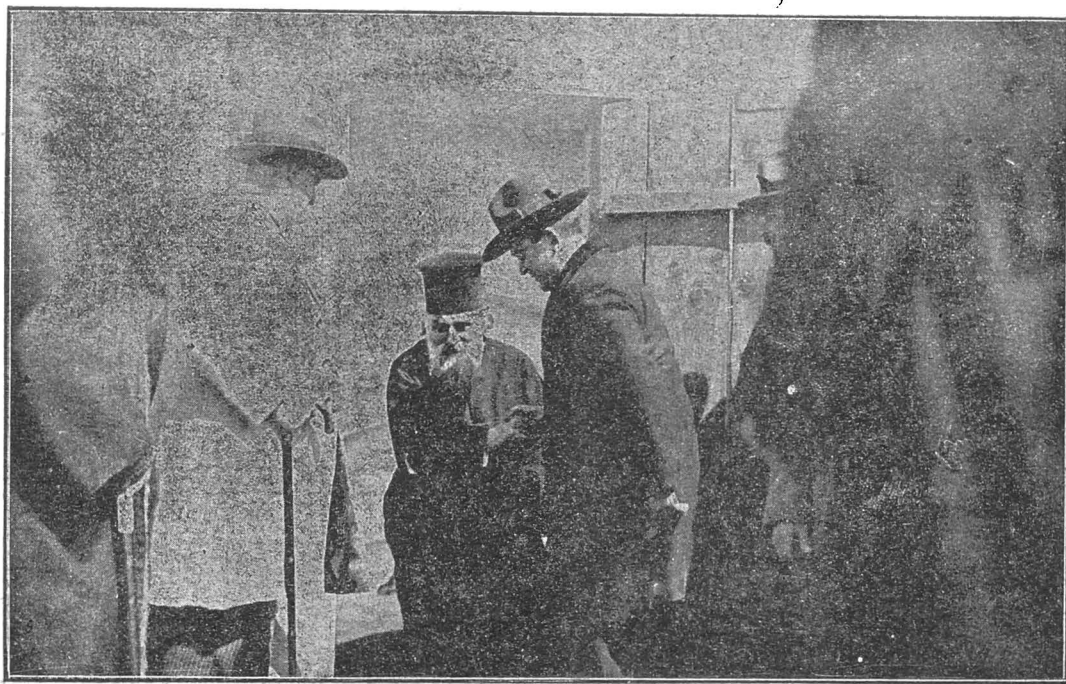
5. Apoi neuitatul *Costantin Vodă Brâncoveanul*, cea ce a dat țării și ortodoxiei întregi atâtea monumente și lucruri de artă bisericească și națională, care încă multe veacuri va rămâne neîntrecută.

6. Alături de acești mari Voevozi, se ivesc și marii lor ierarhi: Mitropolitul *Macarie*, cel

10. Iară sufletele atâtor ierarhi și clerici, atâtor domnițe, boeri aleși și fii de-ai lor, pioși și binefăcători, îngropați în vechea Mitropolie, își căuta în zadar azi osemintele lor din mormintele lor răscolite inutil.

*

Am reamintit aceste istorice figuri din un trecut de glorie bisericească și din o pioasă datorie, căci Neagoe Vodă Basarab — în pisană originală a vechei Mitropolii — zice: „*Me rog vouă — sfinților părinți, — pomeniți-mă când ve rugați*“ — la locul acesta.

I. P. Sf. Patriarh Miron, inspectând biserica „Vechia Mitropolie“ din Târgoviște — înainte de a se dispune reînceperea lucrărilor — iese din subsol, unde s'a instalat caloriferul. 14 Aprilie 1925.

ce cu patriarhul *Ieremia I.* dela Constantinopol au sfințit-o la 1520.

7. *Varlaam* din timpul lui Petru-Vodă.

8. Mitropoliții, cari — din însemnatele moșii și averi dăruite de pioșii domni și boeri — au tipărit în tiparnițele lor cărți multe și bune, prin care au întemeiat și lăfit cultura în poporul român, ba și peste hotarele țării; îndeosebi Mitropoliții *Teofil* († 1648) și *Ștefan* († 1668) din zilele lui Matei Basarab, când aci a apărut și Pravila cea mare.

9. Apoi vestitul Mitropolit *Teodosie*, originar din Ardeal († 1708); el înființează aci o nouă tipografie, din care au eșit cărți până azi în uzul bisericilor.

Deci și pentru ele ne rugăm azi, căci și întru pomenirea lor nepoții și urmașii de acum au zidit această nouă biserică în istorica Târgoviște, unde atâtea monumente ale trecutului nostru ar trebui desgropate și reînnoite întru pomenirea celor ce ne-au pregătit calea spre ținta realizată în zilele noastre.

Dar aceste umbre mărețe, evocate din gloriosul cortegiu al trecutului nostru bisericesc, ce plutesc azi nevăzute deasupra noastră, trebuie să ne străbată sufletul tuturor de *fiorul puternic al virtuților lor și creștine și românești*, care fior **ca un suflu fierbinte** să curețe sufletul tuturor de toată întinăciunea păcatelor și patimilor, ce l-ar fi cuprins.

Și astfel să-l invioreze spre o nouă iubire și alipire de biserică și de învățăturile ei mântuitoare, de jertfire pentru ea și scopurile ei ideale, și să-l întărească în rezistență față de atâtea curente și ispite străine de viața sufletească a înaintașilor noștri.

Precum Moisi, mai întâi s'a lepădat de noroiul încălțămintelor sale, apoi s'a apropiat curat de rugul arzător, unde se auzea glasul

Domnului: — așa și noi — cei de azi — primeniți sufletește — să ne apropiem de altarul acestei strălucitoare biserici noi, zidite din temelie — începând dela 1893 pe locul celei vechi — de marele rege Carol I, carele — deși venit la noi din țară și neam strein — și-a contopit în totul sufletul său creștin cu sufletul poporului său, urmând pilda atâtor ctitori și restauratori de monumentale biserici. Dar — întocmai ca și Neagoe Basarab — Regele Carol I n'a terminat-o de tot. Abia după câteva decenii sub gloriosul Rege Ferdinand I, am re-
 luat eu împreună cu dl. Ministru al Cultelor de atunci Al. Lapedatu firul lucrărilor întrerupte: zu-

grăvindu-o, făcându-i frontarul, stranele și multe din cele necesare. Iară complect s'a isprăvit anul acesta, în zilele M. S. Regelui Carol II, carele tocmai în ultimele săptămâni nu numai ne-a onorat cu augusta Sa prezență, la târnosirea unor monumentale catedrale, ci — împreună cu noi — a conlucrat chiar la pregătirea sfântului prestol, înșirându-se acum — ca primul Rege ortodox — în șirul marilor Voevozi ai neamului, ocrotitori ai bisericii ortodoxe, căreia Eminescu îi da numele nein-

locuibil de „mamă a neamului românesc“. Și numai împrejurări survenite în clipele din urmă l'au împiedecat a fi de față azi aci, unde din tot sufletul dorea să fie.

Toate s'au isprăvit aci bine cu ajutorul dat de miniștri, cari s'au mai perindat la culte în ultimul deceniu: d-nii *Vasile Goldiș*, *Dr. Aurel Vlad*, *N. Costăchescu* și *D. Gusti*, de prefectii, și primarii tuturor guvernelor din ultimii

ani și de mulți alți fruntași și pioși creștini din acest oraș, între cari merită toată lauda și o recunoscătoare amintire dl. deputat *Cesar Spineanu* pentru neobositele sale alergări în scopul creștinesc de a o vedea complect terminată și gata de sfințire.

* * *

Dumnezeu vede toate și va răsplăti tuturor cu darurile sale jertfele și râvna depuse pentru podoaba casei sale.

*

Și dela altarul acestei biserici și din strălucirea interiorului său se va auzi de azi înainte iarăși și mereu glasul Domnului prin graiul slujitorilor ei. Rămâne numai, ca poporul din acest oraș s'o

cerceteze, să-i asculte glasul, ca pe cel din rugul arzător, și să-i completeze ornamentele exterioare prin podoaba unor alese și nobile virtuți creștinești ale sufletului lor, cari să-i călăuzească zilnic spre o viață morală, creștinească, plină de fapte bune, și de roade spre o sănătoasă alimentare a vieții noastre obștești, familiare și individuale din zilele de azi și din multe veacuri viitoare.

* * *

I. P. Sf. Patriarh Miron cu d-l Alex. Lapedatu, ministru al Cultelor după inspecția întregii clădiri, unde lucrările erau în curs de doi ani, 1927.

De încheiere rog pe Dumnezeu dela locul acesta, unde a stat atâtea veacuri vechea noastră mitropolie, mama tuturor bisericilor, că duhul amintirilor glorioase din trecutul bisericii părinților noștri să se reverse asupra nizuinților slujitorilor și ierarhilor ei din zilele noastre, cari cu greutate enorm mai mari decât ale lor, ajunși în o stare de complectă sărăcie după secularizarea averilor, și în luptă cu atâtea curente necreștine, își încordează — împreună cu bunii lor fii și credincioși ai bisericii strămoșești — toate puterile spre a reinvia gloria trecutului, oferind spre târnosire chiar numai în toamna aceasta biserici mărețe și monumentale, cum e aici la Târgoviște, la Costești, la Craiova, la Bălți, la Cluj, apoi urmează Turda, Târgu Mureș, Bistrița, București — mai multe; și cari Prea sfinții ierarhi — în numeroasele tiparnițe din eparhiile lor — au retipărit și pus la îndemână poporului

după întregirea neamului toate cărțile rituale cu litere latine și multe alte lucrări de valoare științifică și de propagandă religioasă; iar în tiparnița patriarhiei dela București tocmai ne tipărește un linoteip american modern însăși Sfânta Scriptură întreagă, tradusă din nou după textele autentice și originale.

Mai ales dela altarul acestui istoric loc de strălucită viață bisericească și domnească, va răsuna cuvântul Domnului: „Eu sunt lumina lumii; cine-mi urmează mie, nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții”. (Ioan 8, 12). Cu această lumină creștină marii Voevozi ai trecutului nostru, însoțiți de ierarhii lor, și urmați de întreg poporul, au străbătut veacuri dearândul căi grele și spinoase, și cu glorie au dus neamul la succesele istorice de azi. Să le urmăm pilda și să continuăm pe calea croită de ei viața sufletească a neamului nostru, acum și pururea. Amin.

DIN EXPERIENȚELE PASTORALE

DE CE NU SE CUNUNĂ CONCUBINII? ȘI CUM S'AR PUTEA CUNUNA?

În satele unde odinioară strămoșii noștri, creștini convingși, își făceau datoriile creștinești cât mai conștiincios, și nu îndrăseau să se înhame la o treabă fără binecuvântarea bisericii prin slujitorii ei, dar mai ales când intrau în viața conjugală; azi aceleași sate gem pe alocuri de numărul concubinilor, al acelor cari trăesc ani dearândul și se căsătoresc fără binecuvântarea bisericii. Starea aceasta trebuie să puie pe gânduri pe orice preot, așa cum a pus pe gânduri înalta noastră stăpânire bisericească, de ne-a dat un ordin chiar în acest sens.

Concubinii nu se cunună, numărul lor crește din ce în ce—așa încât aproape 50% din căsătoriile de azi trec prin această filieră,—nu din cauza preotului că le-ar cere mult pentru oficierea cununii, (vor fi și cazuri însă izolate) ci altele sunt cauzele:

a) Indiferentismul ce-a început să încolțească față de toate îndatoririle creștinești, a năpădit și asupra acestei sfințe datorii.

b) Criza materială — la nunțile noastre sunt atâtea obiceiuri cari înseamnă tot atâtea

cheltueli încât le fac imposibil de executat

c) Luxul — în toate formele lui.

d) Și în sfârșit grija mai mult de „omul din afară” este cea mai principală.

În cea mai mare parte, îți este cu neputință, să convingi, prin oricâte sfaturi a-i da concubinului și să-i scoți din cap, că nu-i mai trebuie rochia de mireasă la modă, lăutarii și tot tãmbălãul dela nunțile de azi, cu toate că trăește în păcatul acesta de ani de zile, ba are și copii, cari cu adevărat i-ar putea juca la nuntă. Și atunci dacă prin sfat nu se cunună ce-i de făcut? Cunosc cazuri unde li s'au făcut toate înlesnirile posibile și tot nu s'au cununat.

Iată deci că ostenelele noastre rămân fără roade. Și de ce n'ar rămâne, de ce n'ar trăi și ei așa? apoi numai pe concubini îi avem noi?

Avem creștini cari nu vin cu anii la biserică sau din Crăciun în Paște, nu se spovedesc și împărtășesc cu anii, în sfârșit pe alții în mreșile atãtor păcate grele, însă ei sunt totodată creștinii bisericii noastre numai

cu drepturi. — Datorii? Doamne ferește, noi trebuie să le satisfacem orice dorință a lor, chiar și atunci când o face numai de ochii lumii sau de fast. Dece? pentrucă, de, trebuie să ne purtăm bine cu ei, căci altfel apucă drumul sectelor. Frumos lucru, însă dacă nu ai cu cine? Dacă mijloacele de îndreptare s'au terminat atunci ce facem? Trebuie să mai punem mâna și pe disciplina bisericească. Din auzite, din văzute și din experiență proprie pe teren, cu mijlocul acestei discipline s'au cununat cea mai mare parte din concubini. Ocolește casele cu o-

cazla unui botez și să vezi câți se trezesc din somnul păcatului. Deaceia ar trebui să nu se sperie prea mult de lagărul sectanților, că și aci întâlnim tocmai creștinii cu numele, de odinioară ai noștrii, și cari se laudă că fără ei nu se deschidea și închidea ușa bisericii. Cred că acum n'ar mai avea curajul acesta. Dar și disciplina bisericească, pe care avem dreptul s'o mânuim ori de câte ori se simte nevoia, s'o mânuim însă numai acolo unde preotul își face datoria sfatului și a faptei din plin.

Pr. I.N. OPORAN

INCERCĂRI DE UNIRE INTRE BISERICA ORTODOXĂ ȘI CEA ANGLICANĂ

(URMARE DIN Nr. 21).

În cele din urmă tot în London în 1930, o comisie specială compusă din 14 delegați anglicani și 11 ortodocși¹⁾ au discutat chestiunea unirii dogmatice. Ortodocșii au rămas atât de mulțumiți, încât reprezentantul delegației Meletie al II-lea patriarh de Alexandria, grăbi sărbătorirea, pentru a întări recunoașterea hirotoniilor anglicane și plănuiă îndată mijloacele practice ale unirii formale. Dar, în London, potrivit cu stabilirea din Lambet, se înființă „Comisia dogmatică“, în jurul episcopului de Canterbury. Ambele Biserici trebuia să lucreze la înțelegerea dogmatică.

Din cele expuse până aci, vedem că ortodoxia și Biserica Anglicană au fost foarte aproape de unire. Amândouă Bisericile căutau să se îmbrățișeze. *Chestiunea serioasă care se pune este dacă prin îmbrățișarea acestei Biserici se vor simți unite și dacă este într'adevăr acum vremea binevenită și binecuvântată pentru aceasta.*

Dar aci socotim mai bine să ascultăm chiar pe d-l Prof. N. N. Glubovski, care precizează această chestiune arzătoare prin importanța și actualitatea ei, printr'o analiză de toată adâncimea cuvenită atât chestiunii cât și autorității D-sale, încheindu-și astfel art. amintit:

1) Intre aceștia a fost și P. S. Paisie astăzi mitropolit al Vraței, ca plenipotențiar al Bisericii bulgare. (vezi art. cit. din Duhov Cult. pag. 94.)

„Intre amândouă Bisericile, zice D-sa, există atragerea lăuntrică și adâncă spre devotamentul unirii și spre supunerea autorității Bisericii vechi ecumenice, ca cea adevărată a lui Christos și întemeiată de Apostoli, care nu îngăduie desbinări și schimbări. Însă anglicanismul nu vrea să consimtă că această Biserică este anume adevăratul și singurul izvor al Ortodoxiei, iar ultima, nu găsește în Biserica anglicană necesară limpezime ortodoxă în însăși rânduială și doctrina sa. Se susține o VIA MEDIA. Biserica anglicană se manifesta ca un fel de mijlocitoare între Protestantismul (Calvinist) și între Catholicismul (roman) și este atât de neprecisă prin firea sa proprie, încât cunoscutul cercetător al confesiunilor occidentale și activul frământător al apropiierilor între Biserici, repositat († 1910 a VI, 13) Protopresbiter I. L. Ianișev, pe drept spune că anglicanismul nu se poate prinde în mărturiile sale dogmatice. „Simboalele“ și formulele anglicane sunt nesfârșit de elastice prin frazeologia lor vagă și le îngăduie interpretări diferite, adese ori contrarii — iar autoritatea și oficialitatea anglicană — îndată ce înlătura asprimea, impune preciziunea — dacă se judecă după ignoranța prelucrărilor de sub redacția episcopului Glarza Gora, *Terms of Intercommunio* (London 1921 în prelucrare rusească 1925. Temelia relațiilor reciprocă). Diferita gândire religioasă anglicană suferă

foarte mult în lăuntruul său propriu și chiar în afară de ea și manifestă o îngăduință aproape nemărginită în abaterile diferitelor Biserici, pentru că nu are, și până acum nu presupune, un criteriu dogmatic absolut prin tăgăduirea realității efective a singurei și adevăratei Biserici „in concreto”. În anglicanism propriu zis, nu este nici o erezie nici o credință dreaptă întrucât totul e factice, relativ și aceasta a lipsit anglicanismul de conștiința și stăpânirea Pravoslaviei rusești în duhul isvorului întregii ortodoxii. Din partea doctrinală, aceasta creează o astfel de nelimepizime și șovăială, încât e greu să ne oprim cu deplină încredere la teze dogmatice precise de o potrivă și fără sfială primite și interpretate de toți. Din punct de vedere doctrinal, anglicanismul este aproape cuprinzător a toate și cu aceasta se mândrește: că deabia nu primește tot și nimic nu înlătură, iar pentru aceasta nu înclină spre ceva deplin și nedespărțit; socotește că este cu puțință să se unească deodată și deopotrivă și cu ortodoxia și cu sectarismul, pentru că crede că obligă la aceasta cărțile autoritare anglicane. Deasemenea e neîndoelnic pentru anglicanism și chestia practică în desfășurarea vieții. În el sunt amestecate curentele cele mai disparate și unice pentru Biserica anglicană, crezând cu totul diferit. Aceasta desarmoneie ¹⁾ practic doctrinală pătrunde în ierarhia anglicană însăși, în care și acum sunt astfel de „episcopi” (ca de ex. cel din Birmingham E. W. Barness din 1924/IX/29), care pe neașteptate și aspru a lepădat cele mai însemnate dogme ale Bisericii (de ex. despre Taine, transformând pentru sf. Euharistie Teologia cu tehnologia, după cum vorbea feric. Teodoret despre ereticul Evnomie și despre toți necuvioșii) urmăresc cu asprime pe păzitorii celor din urmă și doctrinal (in christologie) se arată

1 D-I N. Arseniev în „Pietatea engleză” Varșovia 1931 pag. 23 arată tot în acest fel despărțirea fără margini și lipsa din unitatea din Biserica anglicană în lăuntruul căreia domnește un adevărat haos. Și dovedește aceasta cu prisos de pildă ale episcopilor anglicani, cum ar fi aceia a d-v, Barness, episc. Birminghamului.

iubitori ai iudaismului, iar contrariu acestora rămân membrii de dreaptă credință ai ierarhiei anglicane și exprimări oficiale ale credinței și chiar ale Bisericii anglicane, căutând pentru ea însăși o justificare în simboalele cele din urmă.

E limpede că în asemenea condiții unirea cu anglicanismul acum, nu e cu puțință și practic, ar fi vătămător pentru amândouă părțile, lipsind în realitate pe una din ceace este specific catolic, și dăruind pe cealaltă cu ceva fictiv. Sunt însă la dispoziția și studierea lor toate elementele pentru o isbândă bine cuvântată. Trebuie numai să se înlătore condițiunile arătate, ca Ortodoxia să arate o mai mare lărgime și îngăduință, iar anglicanismul să se curețe de toate straturile nefirești și să-și întoarcă fața sa proprie.

E trebuincios ca împreună cu sf. Grigore Teologul să ne temem numai de un singur lucru: „să nu ne pierdem credința în subtilități și sofisme”.

...Numai să fie iarăși în totul, credința care lucrează prin iubire (Galat. V. 6) ¹⁾.

În partea primă a articolului Apostolul anul X Nr. 21 strecurându-se următoarele greșeli trebuie ca:

la pag.	coloana	rândul	în loc de	să se citească
312	I	11	Poste dnianovosti	despărțit
312	II	9	explica	explică
313	I	20	Biserici	Bisericii
313	I	14	Arhiepiscop	Arhiepiscopi
313	I	43	biserici	Biserici
313	I	46	curea	curea
313	I	47	1897	1896
313	II	15	englez	englezi
313	II	17	scară	samă
313	II	14	ortodoxi	ortodocși
313	II	29	inconjurară	inconjurau
313	II	30	apropie	apropia
314	II	2	ortodoxii	ortodocșii

P. OLTEANU

1. Art. cit. Duhov. Kult. pag. 95-96. Celor care doresc o informație mai largă pe lângă acest articol le indicăm și publicațiile d-lui N. Arseniev.

Anglicanstvo i pravoslavie, în care are un capitol „Pietatea engleză” apărut și în revista „Elpis” a profesorilor dela Fac. de Teol. din Varșovia, cart. 5. 1931, pag. 21-25. Asupra acestora vedeți și „Raze de Lumină” anul IV Nr. 5, 1932 pag. 255-258 și 271-274.

DELA CONFERINȚELE GENERALE PASTORALE DIN Iunie 1933

„Cum ar putea preotul, ca principiile creștine pe cari le propovăduiește personal să le și practice“ ?

După mine unul, socotesc, că această chestiune este o enigmă, căreia oricât de mare i-sar pune semnul de întrebare și oricât s'ar aștepta de propunător un răspuns precis și mulțumitor, — crediți-mă, — că nu m'aș bizui să răspund.

De ce ?

Pentru că nu e vorba aci— așa socotesc eu— de a defini preoția, ori de a arăta greutățile ei și nici de a înfățișa într'un chip mai mult sau mai puțin abil, datoriile unui slujitor sfințit.

Dacă astfel ar fi pusă chestiunea, apoi de sigur, flecare din frățiile voastre, ar putea răspunde nu cu prea multă greutate.

Și apoi, n'am avea decât să ne ducem la „Tratatul despre preoție“ al Sf. Ion Gură de aur și atunci răspunsul ar fi perfect.

Dar nu!

Ni-se cere azi, de Chiriarihul nostru, să dăm o rețetă, pe cari cu toții o dorim și o căutăm, dar pe care n'o găsim.

Căci, C. Părinți, să nu vi-se pară că a și pune în practică aceia ce un preot predică, este lucru tocmai ușor; căci, dacă ar fi fost ușor, noi l-am fi împlinit și dacă noi l-am fi împlinit, atunci Chiriarihia, nu s'ar fi mai văzut nevoită să ne ceară socoteala aceasta.

Se vede însă că s'a observat acolo sus, că noi nu prea punem în concordanță ceia ce spunem cu ceia ce facem, se vede că purtarea noastră prea mult reclamă muștrarea „Doctore vindecă-te pe sineți“, se vede că prea mult se repetă dictonul: „Să faci ce zice popa, să nu faci ce face el“.

Și atunci, Chiriarihia, în buna dorință ce are, ca noi să fim „Făclia luminoasă“ și nu „Piatra de scandal“, va fi cugetat asupra acestei mari întrebări și pentru a găsi un răspuns mai bun, ne-a pus și nouă această chestiune, socotind că din discuție va eși un răspuns mai potrivit.

Deci, cum să-și armonizeze preotul personal, predica cu fapta ?

C. Părinți,

De când mi—s'a comunicat subiectul, deși nu prea de mult—m'am trudit și eu cu mintea să dau un răspuns acestei chestiuni.

M'am trudit, dar am pățit-o — de sigur printr'o îndrăzneală comparație—am pățit-o zic, ca și Fer. Augustin, când și-a propus să trateze și să rezolve chestia Dumnezeirii.

Din capul meu, care—ori cât ar fi el de puțin luminat—la alte întrebări am mai îngălmăț cel puțin o parodie de răspuns, azi, nici atât măcar, n'am putut face.

Sufetul mi-s'a frământat în dorul de a găsi acest balsam binefăcător pentru Biserica lui Christos ai cărui slujitori ne place a ne numi și m'am întrebat:

—„Cum să fac eu, când am o credință așa de slabă,—ferească Dumnezeu să mi-se poate spune de alții că sunt cu totul necredincios —dar să zic, credință slabă, cum să fac, s'o întăresc“ ?

—„Cum să fac eu, când sunt așa de puțin prins, ca să-mi strunesc coardele sufletului ca ele la rândul-le să sbârâle de dragostea lui Dumnezeu“ ?

Căci, C. Părinți, slujitorul care e pătruns de credință și pietate—după mine—a rezolvat definitiv și în chipul cel mai desăvârșit posibil, chestiunea ce mi-s'a propus.

Poate, careva mai grăbit, îmi va răspunde: „Du-te la evanghelie și fă ce spune acolo“!

Dacă cumva mi-s'ar răspunde astfel, eu din nou aș întreba pe unul ca acela: „Prietene, tocmai aceasta e chestiunea cea mare: cum să fac eu, pe ce cale să apuc, ca să pun în practică acele dumnezeiești principii creștine, pe cari atât de puțin și dintre credincioșii laici și dintre slujitorii sfințiți, le-au înțeles și le înțeleg încă ?“.

Negăsind cu toată truda mea un răspuns academic cum ni-s'ar cere nouă tuturor celor de azi, ca unor preoți cărturari, în răspunsul ce voi da, căci la urma urmei tot am ajuns la o fărâmă de răspuns, ori poate că numai mi-se pare mie că ar fi un răspuns, când el poate nu e nimic, negăsind zic un răspuns măcar mulțumitor, voi fi foarte, foarte scurt.

Ce ni-se cere nouă azi, cu alte cuvinte?

Ni-se cere, nici mai mult nici mai puțin, de cât o viețuire sfântă?

Ni-se cere să ducem acea viețuire, despre care Lactanțiu scria cu privire la primii creștini: „Trăesc în trup dar nu după trup, locuiesc pe pământ, dar viețuiesc în cer“.

Și atunci C. Părinți, gândul meu s'a dus departe în timpurile vechi și a căutat acolo deslegarea chestiunii.

S'a dus gândul meu la acel nenumărat șir de sfinți creștini și din puținele izvoare ce am avut la îndemână, am căutat să scot acest răspuns.

Ce-au făcut ei, dar mai ales, cum au putut ei împăca vorba cu fapta?

Cum au putut ei ca aceste principii creștine cari nouă azi, ni-se par munți cu neputință de trecut, ei să le practice și să împăce aceste principii cu nevoile zilnice?

Cum a putut bună oară sf. Nona „care de timpuriu se obicnuise cu exercițiile ple-tății, să nu neglijeze nici una din datorile casnice“?

Cheia armonizării acestor datorii, ea și ca ea toate sfintele creștine a găsit-o în sf. Scriptură și a urmat pilda femeii înțelepte descrisă de Solomon.

Căci „ea veghia la buna orânduială a casei sale cu atâta sârguință ca și cum n'ar fi cugetat la Dumnezeu, dar în același timp ea cugeta la Dumnezeu cu atâta atențiune ca și cum n'ar fi fost ocupată de trebile casnice“. (Din Viața sf. Vasile).

Ar fi acesta un mic răspuns, dar încă e departe de a fi mulțumitor.

După teoriile științifice — cari de altfel sunt admise și de Biserică — sufletul omenesc are trei facultăți: rațiunea, simțirea și voința.

Drept e, că rațiunea cere deslegarea acestei mari întrebări: „Ce e lumea, de unde e ea?“.

E adevărat, că și simțirea te pune în legătură și-ți călăuzește rațiunea pe drumul care duce la deslegarea chestiunii.

Dar, nu e mai puțin adevărat că cea de a treia facultate — voința, de cele mai multe ori, poticnește pe om pe cale, îl lasă la mijlocul drumului și ca atare, omul nu poate dobândi de cât foarte rar, roadele ce ar putea să-l dea celelalte facultăți.

Ce folos! dacă rațiunea ajutată de simțire te urcă înaintea tronului dumnezeesc și când e vorba ca tu să stai în mai strânsă legă-

tură cu El, voința te părăsește, lăsându-te pradă pornirilor, cari tocmai te depărtează de Dumnezeu?

Iată, pentru ce socotesc eu că întru rezolvarea chestiunii ce mi-s'a propus este nevoie, imperioasă nevoie chiar, ca toată atenția să fie îndreptată către această facultate a sufletului omenesc, către voință.

N'a simțit oare, C. Părinți, însuși marele Ap. Pavel nevoia să-și fortifice această voință, atunci când rațiunea și simțirea îl apropiaseră stăt de mult de Dumnezeu, iar boldurile cărnii căutau să-l depărteze de El?

Ce înfățișare mai desăvârșită a acestui dezacord sufletesc voiți, de cât acel clasic strigăt al Apostolului: „Ticălos om sunt, căci nu fac binele pe care-l voesc, ci răul pe care nu-l doresc, pe acela îl făptuiesc“.

Care să fie acel ticălos slujitor al Domnului, care să nu dorească în adâncul sufletului lui o cât mai strânsă legătură cu Invățătorul?

Oricine, fie el cât de umil servitor, do-rește aceasta cu înfocare; dar de la dorință până la înfăptuire, e distanță enormă?

Nu zice Mântuitorul: „Cel ce va face și va învăța se va chema mare în împărăția lui Dumnezeu?“.

De sigur că e mare lucru a înfățișa cineva în chip abil învățăturile Mântuitorului; dar și mai mare lucru este ca cineva să facă acela ce spune Mântuitorul.

Și noi, slujitorii sfințiți n'avem nevoie ca cineva să ne înfățișeze această învățătură când înșine o știm și o vestim altora.

Noi avem nevoie să ne aplecăm voința — acest cal sălbatec și năbădăios din firea noastră — spre împlinirea poruncilor Invățătorului.

Și iar viu de unde am plecat: cum să facem acest lucru?

C. Părinți, atât pe cât am putut, nu pe cât am voit, am studiat și eu câte ceva din viețuirea marilor cugetători creștini și în-făptuitorii ai acestor principii.

Și, am constatat că victoria pe care ei au câștigat-o, au câștigat-o cu mari greutăți și că și voința lor, a avut nevoie de o neîn-cetată exercitare.

Numai cine s'a ocupat cu studiul vieții sfinților creștini a putut vedea ce lupte în-verșunate au dus ei cu boldurile cărnii și câtă încordare de voință au pus, ca să iasă biruitorii.

Și cum reușiau ei să domolească relele porniri și să învingă neîncetatele ispite cu care Satana în fel și chipuri îi amăgea?

Două erau armele cu cari acești bravi parau loviturile Sataniei: postul și rugăciunea.

„Rugați-vă ca să nu cădeți în ispită“ zice Mântuitorul în momentul când corpul lui omenesc se înfioară pentru un moment de teama suferințelor.

„Privegheați și vă rugați, căci Duhul e viclean și trupul neputincios“.

Ei bine, acești sfinți, de virtuțile cărora noi ne minunăm azi și nu găsim cuvinte să-i laudăm, au înțeles tâlcul acestor cuvinte și în adevăr, ei au priveghiat și... s'au rugat.

Au priveghiat, adică au dat trupului cât mai puțină puțință de molesire, nelăsându-l să trândăvească de prea multă hodină și îmbuibare și-și țineau și sufletele treze, rugându-se.

„Fiți gata, căci nu știți ziua și ceasul“, „căci de ar ști stăpânul casei în care timp vine tâlharul, ar priveghia și n'ar lăsa să-și sape casa“, spusese Mântuitorul; și sfinții noștri, nu odată stau în priveghere nopți de-arândul și mai vârtos, atunci când simțiau că trupul nevoiaș cată să slăbească în fața loviturilor Sataniei.

Dar, C. Părintși, ce-i făcea pe acești titani ai voinții să poarte lupta cu atâta înviersurare contra stihliilor lumii?

Care era fluidul de le da lor atâta putere?

Am spus o la început: *era credința tare în Cel răstignit, era dragostea fierbinte de a sta cât mai aproape de El.*

Nouă, pseudo-cărturarilor de azi, ni-se pare că suntem grozavi, și când câte unul din noi reușește să înfățișeze o chestiune în chip mai abil, îl acoperim cu laudele noastre.

Nouă, ni-se pare—în deșarta noastră îngâmfare—că nimeni n'ar fi și nici nu va fi fost ca noi.

Și totuși, cât ne amăgim!

Am avut zilele trecute prilejul să aud în filmul „Semnul crucii“ în care se trata persecuțiunile îndurate, într'un moment de fericită inspirație, i-le-a pus în gură; opt vorbe erau, numai opt și totuși m'au zguduit în adâncul sufletului.

„Nu sunt învățat, dar am văzut pe Domnul“! își începe delegatul Sf. Ap. Pavel predică în fața creștinilor din Roma—cari cu nesăț îl sorbeau cuvintele ce ieșeau din gura lui.

„Nu sunt învățat, dar am văzut pe Domnul“! Două adevăruri, așa de simple dar așa de înfricoșate!

Două lucruri, de cari noi învățați de azi ne ferim.

Ne socotim înțelepți și suntem nebuni; dorim să vedem pe Domnul și El fuge din fața noastră.

Și totuși, artistul și mai bine zis—acei umili predicatori pe cari îi înfățișa el, spusese un mare adevăr.

Spuneau adevărul când ziceau că nu sunt învățați așa cum se socoteau înțelepții veacului, spuneau adevărul, când ziceau: „Am văzut pe Domnul“!

Căci, C. Părintși, nu sunt de loc rari sfinții noștri cărora Mântuitorul li-s'a arătat în chip deosebit, dându-le prin această dovadă că ritualele lor nu se irosesc în zadar.

Voeste cineva să se încredințeze de veritatea acestei afirmațiuni, să citească viețile sfinților.

— Ce voesc eu să zic?

— Să ne lipsim de cultură?

— Socotiți-mă frățile voastre cum veți voi; eu totuși îndrăsnesc a o spune:

Decât acea cultură variată,—care zice-se—pune pe preot în plăcuta situație de a face față discuțiunilor celor mai controversate, dar care totuși pune între inima ta și Christos un sloi de ghiață, prefer simplitatea sfinților noștri în știința veacului și desăvârșita lor cunoaștere în „Calea care duce la viață“.

Ar fi cazul,—socotesc eu—ca cei în drept să culeagă câte ceva și din observațiunile noastre și să-și îndrepte atenția asupra unor orândueli; pe cari, printr'o greșită înțelegere, le socotesc desăvârșite.

Mărturisesc, că eu personal, simt grozav insuficiența pregătirii mele pentru slujirea lui Christos!

Simt, că slaba mea dispoziție spre pietate, avea nevoie de o exercitare, ca să fie întărită!

Chiar de m-ași socoti absurd, eu încă îndrăsnesc a spune, **că educația de libertinaj în spirit și corp** una mai rea de cât alta, așa cum se face până azi în seminarii, e cu totul protivnică slujirii către cari se îndreaptă cei ce trec prin aceste școli.

Socotesc, că o **educația mai austeră**, o educație care să se facă chiar în monastiri sau cel puțin după regulile mănăstirești, cu persoane încercate în credință și pietate, mai

de grabă ar putea da slujitori mai apropiați de slujirea lor.

Nu pot avea pretenția că toți cari ar trece prin astfel de pepiniere ar ieși niște sfinți.

Abateri de la regula generală a fost întotdeauna.

Probă..... Iuda.

Și iarăși, să nu mi-se obiecteze că viețuirea monastirească de azi—așa decăzută cum e—ar fi o rea pildă pentru ucenicii în slujirea Domnului: I, pentru că și ea e susceptibilă de îndreptare și II, pentru că eu mai am încă o licărire de nădejde că încă se mai găsesc chiar printre călugări, suflete alese și nu puține.

Să nu ne orientăm după acei apostoli ai vieții monahale, cari, în timpul viețuirii lor acolo, în loc să se perfecționeze în cele bune, s'au desăvârșit în cele rele, trăind mai mult afară din monastiri și speculând apoi sub masca înaltei literaturi, unele mici slăbiciuni ale foștilor lor tovarăși și nespunând nici un cuvânt de bine privitor la fărâma de bine ce va fi văzut acolo, ca nu cumva Biserica lui Christos să câștige ceva.

Păcatul lor!!

Iată pentru ce socotesc eu că numărul celor pătrunși de dumnezeiasca lor misiune ar fi mult, mult mai mare de cât cel de azi.

Și totuși, în fața acestei afirmațiuni, par'că văd zâmbetul sceptic al celor ce oricând sunt gata de harță în discuțiune, obiectând și punându-mi întrebarea: „Bine; bine; de sigur Sf. Ta, te referi la acele glasuri ale pustului și uiți că noi trăim în lume și că necazuri avem!”

— E adevărat răspund eu; dar iarăși vă spun, că nu e minciună faptul, că *progresul spre desăvârșire morală mai ușor se poate face trăind în lume de cât în pustie—recte în monastire—unde ispitele sunt neasemănat mai mari, după cum ne spune aceasta tot viețile Sf.*

Și iarăși par'că aud pe cineva că mă intrerupe și spune: „Lasă teoria privitoare la creșterea și educarea viitorilor preoți și ocupă-te de chestiune: „cum să facem noi slujitorii de azi, ca să armonizăm vorba cu fapta“?”

— Am spus-o: noi, cei de azi, cari nu ne-am deprins încă a stabili o cât de slabă legătură între vorbă și faptă, deși dorim aceasta, nu vom putea nici de aici înainte să facem mare ispravă.

Nu vom putea în nici un caz să ne schim-

băm felul de viețuire în care ne-am deprins' fiindcă acesta e un lucru greu de tot.

Chiar printre sfinții creștini sunt rari cazurile unei Marla Egipteanca.

Majoritatea sfinților, au ajuns perfecțiunea morală, *numai grație educației primită încă din anii copilăriei.*

Și atunci, dacă aceasta e un lucru greu înseamnă că noi trebuie să ne resemnăm și să nu mai încercăm cât de puțin ca să facem măcar un pas în această privință?

Nu! zic eu!

O încercare tot trebuie să facem; pentru că, chiar de nu vom face mare lucru, cu osteneală, tot se va face ceva, ceva; și un ceva cât de mic, tot e mai bun de cât nimic.

Să nu ne asemănăm slugii netrebnice, care a îngropat talantul!

Cum vom încerca dar?

Aprinzându-ne simțirea și stimulând voința!

— Și aceasta cum?

— I. *Ocupându-ne serios cu studiul Sf. Scripturi*, lucru pe care azi, puțin de tot îl fac.

— II. *Cercetând cu luare aminte viețile sfinților*—după mine—fiind singura ciltire care-ți poate înfiora sufletul și domoli boldurile cărnii.

III. *Cercetând pe cât mai mult posibil slujirea și viețuirea mănăstirească*—în această privință—episcopii având datoria morală de a înlesni tuturor preoților și nu numai unul mic număr acest pelerinaj.

Indrăznesc chiar să spun că din fondurile pe cari le au, episcopii, ar putea susține pe cont propriu aceste cheltuieli.

—IV. *Tot episcopii să organizeze cu cheltuieli înfime din partea participanților, pelerinajii la locurile sfinte în așa fel, ca fiecare preot să poată și să fie obligat ca măcar odată în viață, să vadă locurile pe unde a călcat Domnul.*

—V. *Să se organizeze pe județ o bibliotecă pur religioasă pe care preoții, sub control, să fie obligați a o cerceta.*

VI. *Dacă, peste toate acestea s'ar adăuga și sfătuirea stăpânilor noștri cu arătarea mijloacelor folosite de ei ca să poată armoniza vorba cu fapta*, socotesc, că tot am putea face un pas spre mai bine.

Mă opresc aci, ca să nu vi-se pară că înșir prea multe.

Să nu mi-se spună: „Iarăși teorie“!

Să nu mi-se spună, pentru că e și nu e

teorie; e teorie pentru că indic oarecari mijloace—anemice de tot—dar oricum mijloace de a putea și noi să ne scuturăm nițel simțirea și nu e teorie, pentru că este peste puțință, ca cercetând și folosind cineva aceste mijloace, să nu i-se dispue cât de cât sufletul spre armonizarea vorbei cu fapta.

Or, noi tocmai asta o căutăm.

VII. In concluzie: *pentru viitorii preoți e neapărată nevoie de o creștere și educație pietistă*; pentru slujitorii de azi, e nevoie de stimularea voinții și aplecarea ei spre practicarea învățăturilor evanghelice, măcar prin mijloacele arătate.

—Ce-ar fi dacă am încerca și noi aceste mijloace,—la început—măcar așa din curiozitate?!

— Poate că prin harul dumnezeesc, sufletul nostru s'ar transforma întocmai ca cel al Fer. Augustin,—care—tot din curiozitate, se duse, să asculte pe sf. Ambroziu.

Dar, poate mă va întreba cineva: „Sf. ta ai încercat mijloacele acestea? Și, dacă da, ai folosit ceva“?

La întrebare, fac o mărturisire ca la spovedanie: „In ce privește studiul vieții sfinților am încercat, și vă încredințez rugându-vă să mă credeți, că, ori de câte ori citesc vlața vre-unui sfânt sau vre-o lucrare cu caracter pietest, par'că mă simt deslegat de legăturile lumii acesteia și sufletul mie dispus spre amornizarea vorbei cu fapta“.

— Dacă am folosit ceva?

— Aceasta e o întrebare la care buna cuviință mă oprește să răspund și chiar de aș îndrăzni să fac așa ceva, cum s'o fac, când aprecierea și deci dreapta judecată n'ar putea-o face de cât foștii și actualii mei păstoriți.

Eu m'am căsnit!

Am reușit?

„Nu știu, Dumnezeu știe“! zicea cândva însuși marele Apostol; cu atât mai vârtos voi zice eu nevrednicul.

Pr. GHEORGHE R. PĂUNESCU
din Turnu-Măgurele.

P A R O H I I V A C A N T E

PREOȚI.

Protoieria circ. I, București. — Se publică concurs cu termen de 30 zile, dela data publicării în „Apostolul“, pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei Crevedia, devenit vacant pe data de 1 Octombrie a. c., prin demisia titularului Pr. Nicolaie Enăchescu.

Parohia are 642 familii cu 3750 suflete și este formată din două sate: Crevedia și Dârza, cu două biserici în stare bună.

Are casă parohială bună, construită chiar anul acesta.

Posedă deasemenea 8½ ha. teren arabil drept sesie parohială și 6½ hectare teren în plus de sesie, care se arendează de Sfânta Arhiepiscopie.

In parohie mai este și un preot ajutător, plătit de locuitori, cu care noul venit va împărți veniturile.

Candidații preoți, cari vor a se transfera aci, vor arăta în cereri:

1. Ce momente de lucrare pastorală, culturală, misionară și gospodărească au realizat în parohia de unde cer transferarea.

2. Ce anume fapte de milă creștină au săvârșit, precizarea datei și valorii lor.

3. Ce sume au consemnat, și unde, pentru sporirea fondului milei creștine din parohie, cu arătarea Nr. respectivelor recepise de depunere.

4. De când predă învățământul religios în școala primară, și ce rezultate au obținut.

5. In ce măsură a îndeplinit ordinele chiriarhale de a îndruma pe elevi, să meargă în zile de Duminecă și sărbători la biserică și de a-i învăța cântările bisericesti?

6. Cum au executat diferite ordine și dispozițiuni ale autorităților bisericesti, privitoare la administrațiunea și gestiunea parohială.

7. Numărul sectanților și concubinarilor din parohie și cum a activat pentru combaterea lor? Rezultatele obținute.

Cei nehirotonișiți, pe lângă actele cerute de regulament, vor anexa și o declarațiune scrisă, că vor preda învățământul religios în mod gratuit, în școala primară locală.

Cererile însoțite de actele cerute de regulament,

se vor depune de către candidați, la cancelaria protoieriei în termenul arătat.

Cele intrate pe altă cale nu se iau în considerațiune.

Protoieriu, Icon. N. POPIAN

Protoieria jud Ilfov, circ. II Budești. — Publică al doilea concurs cu termen de 30 zile pentru ocuparea postului de paroh al vacante parohii Mironești-Ilfov, care are 379 familii cu 1400 suflete; are 8½ ha. sesie parohială; are biserică bună; n'are casă parohială; preotul are salariu de la Stat conform gradului de studii iar venitul epitrahilului se cifrează la 3-4000 lei anual.

Preoții cari vor cere transferarea vor preciza în memoriile lor:

1. Ce momente de lucrare pastorală, culturală, misionară și gospodărească au realizat în parohia de unde cer transferarea sau înaintarea.

2. Ce anume fapte de milă creștină au săvârșit, precizarea datei și valorii lor.

3. Ce sume au consemnat, și unde, pentru sprirea fondului milei creștine din parohie, cu arătarea Nr. respectivelor recepise de depunere.

4. De când predă învățământul religios în școala primară, și ce rezultate au obținut.

5. În ce măsură a îndeplinit ordinele chiriarhale de a îndruma pe elevi, să meargă în zile de Duminecă și sărbători la biserică și de a-i învăța cântările bisericesti?

6. Cum au executat diferite ordine și dispozițiuni ale autorităților bisericesti, privitoare la administrațiunea și gestiunea parohială.

7. Numărul sectanților și concubinarilor din parohie și cum a activat pentru combaterea lor? Rezultatele obținute.

Candidații vor trimite petițiile lor în termenul legal la Protoierie anexând actele reglementare.

Candidatul admis este obligat a preda gratis învățământul religios în școala primară locală.

Protopop Icon. I. GH. POPESCU.

Protoieria jud. Prahova Circ. I Ploești. — Pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia Târgșorul Nou, publicat în „Apostolul“ Nr. 10 din 1 Octombrie 1933, cu termen de 30 zile, neprezentându-se nici un candidat licențiat în teologie, conf. ordinului Sfintei Mitropolii Nr. 12018/933, se publică din nou concurs cu termen de una lună zile, pentru ocuparea acestui post, după care, în cazul când nu se va prezenta nici un licențiat, se va ocupa de unul din candidații nelicențiați.

Reflectanții vor lua cunoștință de condițiunile impuse în prima publicație și vor înainta cererile însoțite de acte în termen de una lună zile, la Cancelaria acestui oficiu.

Protopop, N. VASILESCU

Protoieria II jud. Prahova-Breaza. — Se publică concurs cu termen de 30 zile pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia Haimanale, com. Vornicu-Mărginean devenit vacant prin decesul titularului, preot Dimandi Popescu.

Parohia are o populație de 314 familii cu biserică în bună stare. Are sesie și casă parohială, tip țărănesc.

Parohul, plătit de stat conform gradului de studii, va beneficia și de venitul epitrahilului cifrat la circa 3000 lei anual.

Preotul paroh e obligat a preda și învățământul religios pe lângă îndatoririle rituale și canonice.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta cererile însoțite de actele cerute de regulament, protopopiatului Breaza-Prahova în termen de 30 zile dela publicarea prezentului concurs.

Memoriile preoților, care solicită transferarea în această parohie, trebuie să cuprindă diferitele dispozițiuni cerute prin ordinele Chiriarhale publicate în Apostolul.

Protopop, V. OPRIȘ

Protoieria II jud. Prahova-Breaza. — Se publică din nou concurs pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia urbană Adormirea Maicei Domnului din Câmpina, post devenit vacant prin decesul titularului.

Parohia are o populație de 300 familii, are biserică în bună stare.

Beneficii: Parohul va beneficia de salariul dela stat conform gradului de studii, de venitul epitrahilului, cifrat la 5000 lei anual, de casa parohială și de sesia parohială.

Obligații: Candidații trebuie să îndeplinească condițiunile legale și canonice. Toți candidații să aibă pregătire superioară și să predea învățământul religios în școala primară. Pentru motivul că orașul Câmpina este un important centru industrial și comercial cu caracter cosmopolit se va da preferință candidaților, care vor face dovada că posedă, vorbind curent, una din limbile moderne.

Candidații preoți își vor complecta actele după indicațiile date în publicația din „Apo-

stolul“ Nr. 14 din 15 Iulie a. c., privitoare tot această parohie.

Cererile însoțite de actele cerute de Regulament se vor depune în termen de 30 zile dela prezenta publicare la Protoeria Breaza-Prahova, spre cele de urmare.

Protopop V. OPRÎȘ

Protoeria III jud. Prahova. — Parohia Vărbila devenind vacantă pe ziua de 1 Noiembrie 1933, prin transferarea Preotului Atanasie Stoicescu, pentru ocuparea ei se publică concurs cu termen de 30 zile dela această apariție în Apostolul. Parohia se compune din satele Vărbila și Valea Cucului. Are o populație de 412 familii, cu 1700 suflete.

Parohul beneficiază de salariu dela stat conform gradului de studii, venit după epitrahil de circa 5000 lei anual, 3/4 din sesia de 17 pogoane și casa parohială aflătoare în filiala Valea-Cucului.

Candidații trebuie să fie licențiați în teologie. Ei vor arăta în memoriul lor:

1. Ce momente de lucrare pastorală, culturală, misionară și gospodărească au realizat în parohia de unde cer transferarea.

2. Ce anume fapte de milă creștină au săvârșit, precizarea datei și valorii lor.

3. Ce sume au consemnat și unde pentru sprirea fondului milei creștine din parohie cu arătarea numărului recepiselor respective de depunere.

4. De când predă învățământul religios în șc. primară și ce rezultate a obținut.

5. În ce măsură a îndeplinit ordinele chiriarhale de a îndruma pe elevi să meargă în zilele de Duminică și sărbători la biserică și de a-i învăța cântările bisericesti.

6. Cum au executat diferitele ordine și dispozițiuni ale autorităților bisericesti privitoare la administrațiunea și gestiunea parohială.

7. Numărul sectanților și concubinarilor din parohie și cum au activat pentru combaterea lor. Rezultatele obținute.

Cererile însoțite de actele legale se vor înainta, în termen, direct Protoeriei, cunoscând că cele intrate pe altă cale, nu se vor lua în considerațiune,

Protopop, VINCENTIU POP.

Protopopia jud. Muscel, circ. I Câmpulung. — Intrucât la primul concurs, publicat în Curierul „Apostolul“ cu nr. 18 din 15 Septembrie 1933 pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei, nou înființate și fără buget, Vlădești de sus; nu s'a prezentat nici un candidat cu licența în teologie sau absolvent al unei academii teologice, se publică din nou concurs, cu termen de 15 zile pentru ocuparea aceleiași parohii.

Situațiunea parohiei și condițiunile de candidare se pot vedea în publicațiunea primului concurs.

Protopop, Econom. Pr. GH. STROIAN

Protopopia Alexandria, Circ. III, județul Teleorman. — Se publică din nou concurs, pe termen de 15 zile, pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia „BRAGADIRU“, jud. Teleorman, devenit vacant pe data de 15 Maiu 1933, prin decesul Pr. Gh. Constantinescu, și care nu s'a putut ocupa în urma primei publicații făcută în „Apostolul“ Nr. 13, 1933.

Parohia are: 1203 familii și 4093 suflete; are biserică în bună stare.

Casă parohială nu are. În afară de salariul cuvenit grad. de studii, preotul mai are și venitul epitrahilului, socotit la circa 6000 lei pe an, pe care-l va împărți și cu celălalt preot ajutător, care mai este în parohie.

Candidații nehirotoniți vor anexa la celelalte acte și declarația că vor preda gratuit religia în școala primară din parohie. Candidații hirotoniți vor arăta în cererile lor, următoarele:

1. Ce momente de lucrare pastorală, culturală, misionară și gospodărească au realizat în parohia de unde cer transferarea sau înaintarea.

2. Ce anume fapte de milă creștină au săvârșit, precizarea datei și valorii lor.

3. Ce sume au consemnat și unde, pentru sprirea fondului milei creștine din parohie, cu arătarea Nr. recepiselor de depunere.

4. De când predă învățământul religios în școala primară și ce rezultate a obținut.

5. În ce măsură a îndeplinit ordinele chiriarhale de a îndruma pe elevi să meargă la biserică și de a-i învăța cântarea bisericască.

6. Cum a executat diferite ordine și dispozițiuni ale autorităților bisericesti, privitoare la administrațiunea și gestiunea parohială.

7. Numărul sectanților și concubinilor din parohie și cum a activat pentru combaterea lor? Rezultatele obținute.

Doritorii de a ocupa acest post, vor înainta toate actele cerute din Regulament dinpreună cu datele de mai sus, la Cancelaria Proto-popiei, în termenul mai sus arătat. Cele venite pe altă cale nu se vor lua în seamă.

Protopop, Icon. ȘTEFAN D. POPESCU

Protoieria jud. Vlașca circ. II. — Intrucât la primul concurs, cu termen de 30 zile publicat în Curierul Eparhial cu Nr. 18 din 15 Septembrie 1933, pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia Rădulești-Vlașca, nu s'a prezentat niciun candidat cu licență în Teologie sau absolvent al unei Academii Teologice, se publică concurs din nou, cu termen de 30 zile, pentru ocuparea acleleași parohii.

Situația parohiei și condițiunile de candidare se pot vedea în publicațiunea primului concurs.

Cei care au candidat prima dată pot reflecta din nou la acest concurs.

Protoiereu, Pr. AL. CONSTANTINESCU

CÂNTĂREȚI

Protoeria circ. II din Capitală. — Postul de cântăreț al II dela Biserica Sf. Ecaterina, devenind vacant pe data de 1 Sept. a. c., prin demisionarea titularului Petre A. Cracea, neprezentat la post, se publică concurs, în termen de 15 zile.

Candidații vor adresa cererile însoțite de actele legale, la cancelaria acestui oficiu.

Protoiereu, Econ. CONST. MOISIU

Protoeria circ. II Roșiorii-de-Vede. — Se publică concurs, cu termen de 15 zile, dela data apariției prezentei în „Apostolul“, pentru ocuparea postului I și II de cântăreți dela parohia Butculești, vacante pe ziua de 1 Aprilie 1933 prin înlăturarea din serviciu a d-lui Badea M. Dobre și C. Popescu.

Candidații trebuie să fie absolvenți ai unei școlii de cântăreți și cu serviciul militar aranjat.

Cererile însoțite de actele cerute de regulament, se vor înainta în termen of. protopopesc.

Protoiereu, Pr. N. MARINESCU

Protoeria III jud. Dâmbovița. — Se publică concurs, cu termen de 15 zile, pentru ocuparea unui post de cântăreț la parohia Colceag, devenit vacant prin îndepărtarea cântărețului Spirache Popescu.

Pot candida absolvenți ai școalei de cântăreți.

Cel numit, până la luarea în bugetul statului, se va mulțumi cu venitul obișnuit din parohie.

Cererile însoțite de acte se înaintează la Protoerie.

Protopop VINCENTIU POP.

Protoieria jud. Vlașca circ. I. — Se publică concurs legal de 15 zile, pentru ocuparea postului II de cântăreț dela parohia Pietrile, devenit vacant în urma încetării din viață a titularului de până aci, Toma Cantonieru.

Cererile însoțite de actele regulamentare se vor înainta oficiului protopopesc, în termenul mai sus arătat.

Candidații vor fi absolvenți ai unei școale de cântăreți și vor avea serviciul militar satisfăcut.

Protoiereu, Pr. AL. CONSTANTINESCU

CRONICA INTERNĂ

CIRCULARA Nr. 11.150 din 20 Octombrie 1933.

Prea cucernice părinte,

În anii din urmă s'au dat pentru mai multe biserici, antimise Noi cu iscălitura actualului Chiriarh, dar multe din oficiile parohiale n'au trimis Chiriarhului antimisele vechi.

Cum la o biserică nu pot fi 2 sau mai multe antimise, ceace ar produce abuzuri, vă invităm a dispune strict, ca toți preoții bisericilor să trimită urgent prin oficiile protopopești toate antimisele vechi, spre a se expedia apoi la Chiriarhie, pentru păstrare în arhiva antimiselor.

În inspecțiunile ce le veți face, veți controla, ca să nu mai fie la biserici decât un singur antimis nou.

Cu arhieriești binecuvântări.

p. ARHIEPISCOP ȘI MITROPOLIT, † PLATON.

Cons. Ref. Pr. ȘT. IORDANESCU.

CIRCULARA Nr. 10.427 din 25 Octombrie 1933.

Prea cuvioasă Maică,

Intrucât s'a constatat că multe călugărițe care au avut un trecut nu tocmai corect și chiar unele din cele cu trecut nepătat, dar care totuși din

lipsă de educație, au obiceiuri, gesturi și vorbe necuviincioase, cu care izbucnesc la mânie, sunt un foarte rău exemplu, pentru tinerele fete, pe care le au ca ucenițe, care prin contact devin mai rele decât ocrotitoarele lor, Vă poftim, ca pe viitor când ne veți recomanda fete tinere, ca să fie primite în Mănăstire, să țineți seamă de următoarele dispozițiuni:

a) Nici o călugăriță din cele care au suferit în trecutul lor pedepse, pentru abatere gravă dela disciplina monahală, și chiar cele care n'au suferit pedepse, dar care totuși au avut trecutul dubios, întrucât după socotința P. C. Voastre, nu ar avea destulă prestanță și autoritate morală, nu vor putea primi fete tinere ca ucenice;

b) Chiar călugărițele, care nu au avut nici o pată în trecutul lor, dar sunt totuși temperamente iuți și lipsite fiind de educație, izbucnesc la mânie cu vorbe murdare de mahala, nu vor putea crește fete tinere, pentrucă unele ca acestea, într'un singur moment de mânie, dărâmă tot ce au putut clădi, ani dearândul;

c) Cu începerea dela primirea acestei circuli, ori de câte ori ne veți face recomandări de fete tinere, pentru a fi primite în mănăstire, ne veți comunica în raport și numele călugăriței, la care aceasta se trimite în ascultare, cum și calitățile duhovnicești ale celei ce urmează să fie mamă duhovnicească.

Fără aceste specificări rapoartele vor fi respinse din oficiu.

Cu arhieresti binecuvântări.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
PLATON

Ierarh-Referent, Arhim. FILARET JOCU

Ș T I R I

≈ Pentru anul școlar 1933-34, au fost trimiși la Facultăți Teologice streine, următorii studenți:

La *Strasbourg*-Franța, Facultatea de Teologie catolică: 1) Pr. Vladimir Prelipceanu. 2) Alexandru Petre, 3) Diac. Anghel Petre, 4) Buzatu Dumitru. 5) Ciudin Nicolae. 6) Dudu Velicu. 7) Ioniță Nicolae, 8) Nicov Alexandru. 9) Țătu Gheorghe. 10) Popescu Gheorghe.

La *Strasbourg*, Facultatea de Teologie protestantă: 1) Pompiliu Ispas.

La *Varșovia*-Polonia, Facultatea de Teologie ortodoxă: 1) Băcioiu, 2) Chirițescu.

La *Atena*-Grecia, Facultatea de Teologie ortodoxă: 1) Tănesescu. 2) Moisescu.

≈ Sfântul Sinod a aprobat ținerea *congresului general preoțesc* din anul acesta, în București, pentru zilele din 28 și 29 Noembrie. Programul cuprinde următoarele chestiuni: 1) Poziția bisericii ortodoxe române fața de celelalte culte. 2) Votarea regulamentului desvoltător al Statutului Asociației

generale. 3) Darea de seamă generală asupra activității comitetului și 4) Alegerea noului comitet central al Asociației generale. Din partea sf. Sinod, e delegat spre a presida, P. S. Episcop Lucian al Romanului.

≈ *Credința noastră*, foaie de învățături creștinești, redacția și administrația, calea Călărășilor 223, București. Apare odată pe lună, 2 lei exemplar. Foarte bine scrisă: cu inimă și pricepere. O recomandăm tuturor ca pe o aleasă armă de rușinare a sectanților.

≈ *Comentariul Sfintei Evanghelii după Mateiu* de Eutimie Zigabinos, traducere din original după textul editat de *Teoclitos Farmachides*, însoțită de un adaos cu note și observațiuni, cu un cuvânt introductiv de *Diac. Dr. Haralambie Roventă*, profesor de exegeza Noului Testament la Facultatea de Teologie din București, vol. II.

Traducătorii sunt: P. C. Pr. *Const. Grigore* și *Sava T. Saru*, profesori de seminar. Tiparul tipografiei Cozia a Sfintei Episcopii Râmnicul Vâlcei 1933.

Ne facem o plăcută datorie să recomandăm atențiunii preoților această prețioasă lucrare de îngrijită tâlcuire a cuvântului lui Dumnezeu și tot deodată să felicităm din inimă pe curajoșii traducători cari, cu jertfe neasemănat de mari, în aceste vremuri de criză financiară copleșitoare, au izbutit să umple un gol atât de simțit în scrierul bisericesc-teologic.

Către Cucernicii Preoți

Subsemnatul croitor, român-ortodox, aduc la cunoștință cinstiților preoți că în atelierul meu de croitorie din Calea Plevnei Nr. 2, în „Palatul Ligii Culturale“ se confecționează tot felul de haine preoțești din ștofe fine și cu prețuri moderate.

Deasemenea se confecționează și cu stofa adusă de client.

NICOLAE NEAGOE

Absolvent și diplomat al școlii de croitorie din Viena și fost profesor la Academia Română de Croitorie din București

Notați bine adresa precum și liniile de tramvai, 3, 7, 8, 12, 14, 24, și 25.

S U M A R :

1. Religia în școala primară	Referent
2. Cuvântarea I. P. S. Patriarh dela târnosirea catedralei „Vechii Mitropolii“ dela Târgoviște, 12 Noembrie 1933.	***
3. De ce nu se cunună concubinii? și cum s'ar putea cununa?	Pr. N. Oporan
4. Incercările de unire între biserica Ortodoxă și cea Anglicană	P. Olteanu
5. Dela conferințele generale pastorale din Iunie 1933	Gh. Rădulescu
6. Parohii vacante.	***
7. Cronica Internă.	***
8. Știri	***